

DANIEL PETER JANÁČEK, O.PRAEM. OPAT STRAHOVSKÝ

Narození Páně – Půlnoční 2020

„Vánoce? Bah! Humbug!“ – „nesmysl, švindl, balamucení“ – tuto větu slyšel pokaždé Fred, když zval svého strýce Ebenezera k vánočnímu stolu. „Co jiného jsou Vánoce kromě toho, že z tebe chtějí vytáhnout peníze, které máš, abys zjistil, že je nemáš a že jsi zas o rok starší, ale ani o hodinu bohatší...“ Charles Dickens napsal svou „Vánoční koledu“ („A Christmas Carol“) v roce 1843 a tato povídka dokázala znovu nastartovat jeho spisovatelskou kariéru. Bylo to jeho kázání proti státu i proti církvi. Vypráví příběh starého, lakomého, mrzutého finančníka Ebenezera Scrooge, který se stal také předlohou pro komiksovou figurku Dagoberta Ducka (strýčka Skrblíka). Nedělá si starosti, je necitlivý, lhostejný. Jediný, kdo ještě o něj má zájem, je vzpomínaný synovec Fred. Na Štědrý večer Ebenezera Scrooge navštíví duch jeho zemřelého obchodního partnera Jacoba Marleyho. Je to 7 let, co zemřel. Je svázaný těžkými řetězy pro své skutky a říká Ebenezerovi, že dopadne stejně, pokud se nezmění. Předpovídá mu, ve které noční hodiny Štědrého večera ho navštíví ještě tři další duchové: Duch minulých Vánoc vezme Ebenezera Scrooge do minulosti. Ukáže mu jeho rodinu a dětství, studentský život a dospívání a také období, kdy prožíval svou jedinou velkou lásku. Druhý duch, Duch přítomných Vánoc, vezme Scrooge na tři odlišná místa Londýna, aby mu ukázal bídu a utrpení různých lidí. Poslední, třetí duch, Duch budoucnosti, neřekne ani slůvko, ale ukazuje Ebenezerovi hrozné obrazy: Scrooge vidí přikrytou mrtvolu – čtenáři je jasné, že je to on sám, Scrooge to však nechce přijmout, vidí své vlastní věci, ukradené pofiderními lidmi po jeho smrti, které se nyní nabízí ve vetešnictví, vidí, že zemřel Tiny Tim, po kterém truchlí rodina Boba Cratchita, jeho úředníka.

Ebenezer Scrooge se dokáže změnit v úplně jiného člověka. *Muž, který seděl v temnotě a stínu smrti uviděl veliké světlo. Kamenné srdce se stalo srdcem z masa.* Chudý boháč se stal skutečným „EBEN-EZEREM“ – „KÁMENEM POMOCI“, který biblický Samuel postavil jako památník na Hospodinovu pomoc. (1 Sam 7, 12) Synovec Fred opět získá svého strýce, malý Tim nezemře, uzdraví se, Ebenezer se stane prakticky jeho druhým tátou. Dickens nechá Tima zakončit svou povídku slovy: „Bůh nám všem žehnej, každému jednomu.“

„Vánoční koleda“ je povzbuzením, že nikdy není pozdě vyrazit ze své osamocení, uraženosti, ublíženosti, malosti. Ježíš Kristus se narodil a vstoupil

právě do našich tmavých stránek, do našeho tmavého světa, do našich stínů, aby je svým světlem prosvětli.

Jak my přemýšlíme o Tajemství Vánoc? „Přinesly nám již něco dobrého?“

Ty dnešní jsou zcela jiné, než je známe. Zcela nenormální. Stále řadí Covid, romantika je pryč, nemá se ani zpívat z plných plic „Narodil se Kristus Pán“. To jsme v zemi krále Miroslava nečekali. Může vůbec zazářit tento „den naší spásy“ zvláštním světlem?

Představme si scénu: Maria přijímá poselství od anděla, že má porodit syna a dát mu jméno Ježíš. A ona odpoví: „Neprovdaná a dítě? Jenom to ne. Vždyť mě odrovnají. Ne, děkuji pěkně, budu zase raději vést normální život.“

Nebo pastýři na poli slyší anděla: „Zvěstuji Vám velikou radost, radost pro všechny lid! Dnes se Vám v městě Betlémě narodil Spasitel, Kristus Pán! Toto Vám bude znamením: naleznete Děťátko, zavnuté do plen, uložené v jeslích.“ – „Výborně! To si myslíš, že jsme ještě neviděli? Obyčejné dítě v plenkách? Díky. Raději zůstaneme tady u stád a budeme normálně pást dál. Návrat k normalitě, po které toužíme, návrat zpět do komfortní zóny.

Vánoce nikdy nebyly „normální“ ani pro Marii, ani pro Josefa a pastýře. Ti, kdo byli schopni přijmout jejich „nenormálnost“, byli obdarováni a naplněni.

Dnešní Vánoce vnímají mnozí jako nenormální. Není setkání s Bohem něco výjimečného? Vždyť nejde jenom o romantický pocit. Vánoce jsou svátkem naší záchrany ze tmy, svátkem naší proměny. Vánoce jsou Bohem darovaná spása. Pro nás, pro všechny.

„Bůh nám všem žehnej, každému jednomu.“